

Světová federace sdružení pro Spojené národy a Světový esperantský svaz mohou spolupracovat.- V prosinci m. r. se v Budapešti konala výroční schůze Maďarského sdružení pro Spojené národy a konference institucí pro otázky míru. Generální tajemník sdružení prohlásil v interview pro časopis Világ és Nyelv a Hungara Vivo: "Vím velmi dobře o vzniku a vztazích UEA s naší organizací. Domnívám se, že rozvoj dalších vztahů mezi oběma světovými organizacemi je velmi důležitý. Za prvé, protože cílem esperantského hnutí není jen šíření mezinárodního jazyka, ale také rychlé dorozumění a přátelství mezi různými národy pomocí tohoto jazyka. Tento cíl máme společný. Z toho plyne, že můžeme spolupracovat v mnoha společných oblastech, především, co se týká cílů UNESCO. Rýsují se i další možnosti. Připravujeme projekt Spojené národy, věc míru a bezpečnostia vztah veřejného mínění. Velmi by nás těšilo, kdyby se tohoto symposia zúčastnili také zástupci UEA a přispěli k zdaru tohoto plánu." Na otázku generálního tajemníka dr. M. Hagmajera, jak dosáhnout, aby lidstvo, tedy i Spojené národy užívaly jednoho společného jazyka, redaktor časopisu Világ és Nyelv odpověděl: "Hlavním cílem esperantského hnutí je, aby v OSN a UNESCO bylo dosaženo mezinárodní dohody, podle které by se na všech školách celého světa esperanto stalo prvním a jedině povinným cizím jazykem. Proč? Protože je to nejsnadnější naučitelný živý cizí jazyk, politicky a národnostně neutrální; zachovává rovnoprávnost jazyků a mohlo by tedy vyřešit problém mnohojazyčnosti nejdemokratičtějším způsobem. Až bude dosaženo takové dohody, bude možno v několika letech připravit vhodné učebnice a potřebný počet učitelů. - Tento úkol by se dal takto vyřešit mnohem snadněji a levněji než nynější užívání tzv. světových jazyků. Až se esperantu bude vyučovat na školách všech zemí jako prvním cizím jazyku, za deset let zpopulární tak, že bude moci převzít roli jediného pracovního jazyka ve všech oficiálních stycích. Takový návrh byl předložen čtrnácti státy již valnému shromáždění Společnosti národů v r. 1920. Tam však tehdy převládal vliv britský a francouzský, což mělo za následek, že návrh byl utopen v debatách komisí, které trvaly roky, a jazyková privilegia angličtiny a francouzštiny byla zachována. - V letech 1947 a 1965 UEA zorganizovala světovou podpisovou kampaň na podporu esperanta. První petici podepsalo přes 16 milionů lidí, druhou již přes 80 milionů, buď individuálně nebo prostřednictvím své organizace. Mezi individuálními podpisy byly ve velké míře intelektuálové, známí polici, lingvisté, spisovatelé a jiní veřejní činitelé. V r. 1954 přijala generální konference UNESCO rezoluci, která politicky a morálně uznala tehdejší výsledky esperantského hnutí a doporučila vládám členských států a generálnímu řediteli UNESCO sledovat vývoj a výsledky nepovinného školního vyučování esperantu. Od té doby má UEA místo mezi organizacemi UNESCO v kategorii B. Esperanto je vhodné i k projednávání složitých vědeckých a ekonomických problémů. V esperantském hnutí jsou kybernetické, lékařské, ornitologické a jiné organizace, které vydávají své odborné časopisy. A to vyžaduje vypracované odborné názvosloví. Je nepochybné, že oficiální přijetí jednoho mezinárodního jazyka by usnadnilo řešení celosvětových problémů." (Podle Hungara Vivo.

Čína.- V Čínské lidové republice je řada univerzit a jiných vysokých škol, na kterých se vyučuje povinně nebo nepovinně esperantu. "K dosavadním dvaceti nyní přibylo dalších deset. Kursy jsou dvouroční s 3 - 4 vyučovacími hodinami týdně.

Jazyk plánovaný nebo plánový? - Na dotaz našeho čtenáře Jaroslava Mařika z Prahy doporučuje Ústav pro jazyk český (8. 2. 1985 č. j. 8/85/122511/ Za nejvhodnější adjektivum "plánový".

Brno. - El multaj bonegaj ĉiusemajnaj klubaj vesperoj speciale signifa estis tiu okazinta la 2an de aprilo, kun Eva Seemannová el Prago, dediĉita al verkisto kaj poeto František Lazecký. Tre valora programo, kaj tre bona partopreno. - Solena koncerto "Siringaj Floroj" al la 40-a jubileo de liberigo de nia ŝtato kaj 40 jaroj de paco, okazinta la 16an de aprilo, estis eksterordinara pro sia alte artisma programa kaj grandnombra partopreno de nia samideanaro. Kantis eminentaj kantistoj el la Ŝtata Teatro, deklamis meritaj artistoj, la faman koncerton de Vranický ludis aldviolona triteto. La tutan solenon gvidis majstre kaj rave prof. Helena Supová-Halířová. - La 23an de aprilo sekvis vespero kun poeto Jiří Karen el Prago "Klel legi kaj kompreni modernan poezion". Inica kaj tre utila parolado pri la modernaj poezio kaj pentroarto. Ĉeestis eminentaj personoj de la kultura vivo el Brno, okazis diskuto.

Arnošt Lamprecht. - La 2an de majo mortis universitata profesoro PhDr. Arnošt Lamprecht, DrSc., portanto de la honorigo Pro eminenta laboro, longjara gvidanto de sia katedro, prorektoru de la Universitato de Brno kaj membro de ĝia scienca konsilantaro, ano de pluraj sciencaj societoj, portanto de pluraj oraj kaj arĝentaj medaloj pro meritoj en lingvistiko aŭtoro de laboraĵoj pri silezia kaj moravia dialektotogioj, fonologia evoluo de slavaj lingvoj kaj pri t. n. nostratikaj lingvoj. Al la familio de nia fervora membro ni esprimas pian profundan kondolencon.

Alena Růžičková-Pavlinová, unu el la plej aktivaj membroj de nia klubo kaj longjara aktorino ĉe la Teatro de fratoj Mrštík en Brno, festas la 8an de julio en enviinda freŝeco siajn sepdek kvin jarojn. Ni deziras al nia kara jubileulino daŭran sanon kaj ĝisnunan elanon.

Renkontiĝo B-B-B okazas ĉijare komence de oktobro. Detalojn pri la tri-urba entrepreno ni donos venontnumere.

Vyznamenání maďarských esperantistů. - U příležitosti 40. výročí osvobození Maďarska byla vysoká státní vyznamenání MIR propůjčena vedoucím představitelům Maďarského esperantského svazu dr. F. Nezávalovi, I. Kutasovi dr. I. Pathesovi a dr. Á. Rátkaiovi. Táké dva členové maďarského esperantského divadla, E. Keres a Z. Gera, byli vyznamenáni.

Vyškov. - Místní skupina ČES ve Vyškově ve spolupráci s okresní mírovou radou vystavovala od 15. dubna do 9. června v několika vyškovských školách /včetně místní vysoké vojenské/ a podnicích panelovou expozici o Hirošimě a Nagasaki. Vystava s fotografiemi ze stejnojmenné knihy byla zapůjčena z Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem a setkala se s velkým zájmem návštěvníků.

O esperantu pro zahraniční studenty. Koncem července uspořádá ÚV SSM na Vysoké škole ekonomické v Draze pro zahraniční studenty v ČSSR jednodenní instruktáž o používání esperanta v několika studijních oborech /lékařství, ekonomii, stavebnictví, chemii a výpočetní technice/. Referovat budou MUDr. Josef Hradil, ing. Zd. Polák, ing. Jan Werner, ing. Zd. Pluhař a ing. Petr Chrdle.

Z Maďarska. - Nejlepší šachistka světa, šestnáctiletá Budapešťanka Zuzana Polgárová, je dobrá esperantistka. Také její rodinní příslušníci mají hojné styky se světem s pomocí esperanta. - Maďarský rozhlas zahajuje 7. července esperantské vysílání. Desetiminutová relace bude každou neděli od 13.05 na vlnách 69,38 a 67,04 m.

Pedagogický seminář ČES se konal 29. června na lančovském táboře za účasti 18 aktivistů. Přednášeli: PaedDr. J. Polenský /Je esperanto snadné?, Psychologická hlediska ve výuce esperanta/, MUDr. J. Hradil /Zvláštnosti písemného kursu, Vyrovná se esperanto jiným jazykům?/, L. Rýznar /Přímá metoda/. Pavla Jodasová předvedla nové učebnice a učební pomůcky z Komenia. M. Malovec probral organizační otázky písemných kursů. Jednání bylo

v esperantu.

Po dobu letních prázdnin je Klub školství a vědy B. Václavka a tedy i naše klubovna pro provoz uzavřen. Sejdeme se opět 3. září. Těšíme se na hojnou účast!

Připravil J. Vondroušek a Z. Hršel. Pro členy zdarma.